

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing:
ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

Úlohy:

Zmapujte situáciu v krajinách V4:

Teritoriálne informácie

Zhraničné vzťahy

Charakter ekonomiky: makroekonomické ukazovatele,
zahraničný obchod

Vzájomné vzťahy so Slovenskou republikou

Riešenie:

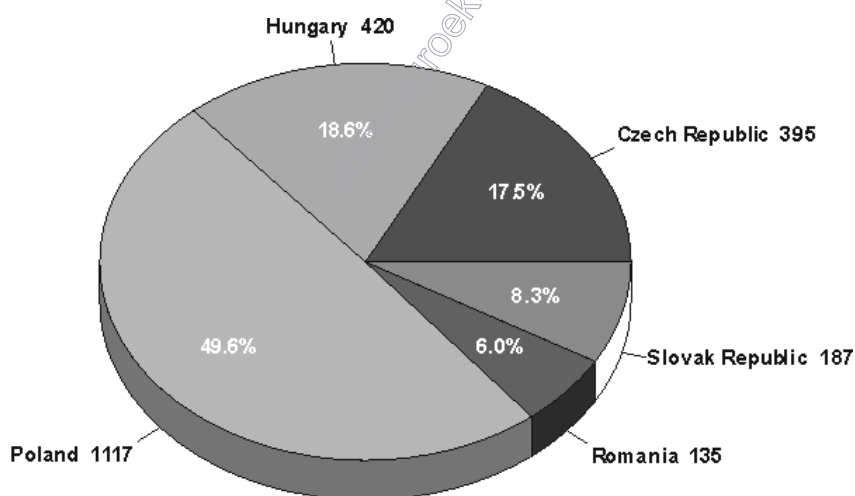
Popis vývinu situácie v strednej Európe:

Trh Poľska, Rumunska, Maďarska, Českej a Slovenskej republiky predsatavoval dopyt po termoplastoch cca 2,25 mil ton. Agentúra AMI (Applied Market Information Ltd.) predpokladá nárast tohto trhu ročne o 9% a v priebehu ďalších 5 rokov o 8-9% (2,5 mil t v 1999 a 2,7 mil t v 2000, 3,4 mil t v 2003).

Najväčší podiel na trhu má Poľsko (takmer 50%), po ňom nasleduje Maďarsko a Česká republika. Tieto krajiny dosahujú najväčší rast HDP na obyvateľa a zaznamenávajú najväčší prílev zahraničných investícií.

Najväčší podiel na použití plastov (45%) má baliarenstvo - vďaka vývoju nových technológií ako napr. plastová fľaše PET. Ďalším veľkým spotrebiteľom je stavebníctvo. V krajinách strednej Európy infraštruktúra potrebuje modernizáciu, z čoho môže profitovať práve plastový priemysel. K ostatným druhom priemyslu patria automobilové dielce, výroba hračiek, výroba mobilných telefónov a spotrebnej elektroniky.¹

Rozdelenie dopytu po polyméroch v krajinách strednej Európy (zdroj: Applied Market Information Ltd) :

Analýza medzinárodného marketingového prostredia v krajinách: Česká republika, Poľská republika, Maďarská republika

Česká republika

¹ Zdroj: Carole Kluth, AMI's 1999 Central European Plastics Industry Report, Applied Market Information Ltd, 1999

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing:
ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

TERRITORIÁLNA INFORMÁCIA

Názov: Česká republika
Rozloha: 78 866 km²
Počet obyvateľov: 10 295 274
Hlavné mesto: Praha (1,24 mil. obyv.)
Národnosť: česká 81,3%, moravská 13,1%, rómska, slovenská, sliezka.
Prezident: Václav Havel
Predseda vlády: Miloš Zeman
Zákonodarné orgány: Poslanecká snemovňa, Senát
Územné členenie: 8 krajov, 75 okresov
Menová jednotka: koruna česká (Kč) = 100 halierov

ZAHRANIČNÉ VZŤAHY

V oblasti bilaterálnych vzťahov došlo k určitej hierarchizácii ich úrovne (so SR nadštandardné, s PR a Rakúskom dobré, s Nemeckom majú zásadný význam, s USA tesné a priateľské, s Ruskom, Ukrajinou a SNŠ partnerské, so stredoeurópskymi krajinami všestranné, s PR a MR je podčiarknutá koordinácia príprav na vstup do EÚ a NATO). Deklarovaný bol záujem o rozvoj všetkých foriem stredoeurópskej regionálnej spolupráce. Na rozdiel od programov predchádzajúcich vlád vo vzťahu k SR program súčasnej vlády obsahuje silný záujem ČR na rozvoji a prehĺbovaní nadštandardných stykov.

CHARAKTER EKONOMIKY

HDP na obyvateľa: 4960 USD
Inflácia: 3,9%
Nezamestnanosť: 8,78%
Priemerná mzda: 355 USD
Hodinová mzda: 1,94 USD

Export:
Strojárstvo a zariadenia: 44,4%
Medziprodukty a hotové výrobky: 25,4%
Chemické produkty: 7,6 %
Suroviny: 6,6%

Krajiny:

Nemecko: 40,4%
Slovensko: 7,7%
Rakúsko: 6,0%
Poľsko: 5,4%

Import:
Strojárstvo a zariadenia: 40,4%
Medziprodukty a hotové výrobky: 20,8%
Chemické produkty: 12,8 %
Suroviny: 11,2%

Krajiny:

Nemecko: 26,7%
Slovensko: 6,0%
Taliansko: 5,2%
Rakúsko: 4,9

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing:
ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

VÝZNAMNÉ VÝSTAVNÉ AKCIE

- Telecommunication Trade Mission To Central Europe (December 1-8, 2001)
- International Engineering Fair 2001
- The Brno Power Conference
- Defense Industry Trade Fair
- Czech Republic Trade Fairs in Brno
- Czech Republic Trade Fairs in Lysa nad Labem

BILATERÁLNE VZŤAHY ČR - SR

Medzi SR a ČR je uzatvorených viac ako 70 zmlúv, resp. dohôd. V obchodno-ekonomických vzťahoch medzi SR a ČR platí vyšší stupeň hospodárskej spolupráce v podobe Zmluvy medzi SR a ČR o vytvorení colnej únie. Z politického a ekonomického hľadiska prináša, colná únia" vzájomné výhody pre obidve strany, ktoré sa uplatňujú vyššou formou liberalizácie obchodu, pohybu tovaru a služieb, integráciou ekonomík a v odstránení ciel a kvantitatívnych obmedzení.

Obidve krajiny v rámci politických aktivít koncentrujú svoje úsilie na prístupový proces do Európskej únie, z toho dôvodu považujú, colnú úniu" ako východiskovú základňu pre overovanie si tzv. liberalizácie obchodných vzťahov. V rámci prístupového procesu do EÚ analyzuje SR a ČR doterajší postup prístupu a súčasne spolu navrhujú postupy, ktoré bude potrebné v rámci colnej únie medzi SR a ČR realizovať a dodržiavať v období prístupových procesov k EÚ.

ORGÁNY NA PODPORU BILATERÁLNYCH VZŤAHOV

V tomto období, v súlade so Zmluvou medzi SR a ČR o vytvorení colnej únie, existujú tieto orgány na podporu bilaterálnych vzťahov v obchodných a hospodárskych stykoch:

Rada colnej únie SR a ČR
Stály sekretariát Rady colnej únie
Rozhodcovská komisia colnej únie

Poľská republika

TERITORIÁLNA INFORMÁCIA

Názov: Poľsko (Rzeczpospolita Polska)

Rozloha: 312 683 km²

Počet obyvateľov: 38 660 000

Obyvatelia: Poliaci 98,5%, Ukrajinci, Bielorusi

Hlavné mesto: Varšava - 1 mil. 650 tis. obyv.

Administratívne delenie: 16 vojvodstiev

Oficiálny jazyk: poľština

Politický systém: parlamentná republika

Najvyšší orgán: dvojkomorový parlament, skladajúci sa zo Sejmu (460 poslancov) a Senátu (100 senátorov), volený na 4 roky.

Prezident: Aleksander Kwaśniewski

Predseda vlády: Jerzy Buzek

Členstvo v medzinárodných organizáciách: OSN, OBSE, OECD, WTO/GATT, CEFTA a iné.

Mena: 1 zloty = 100 grošov

CHARAKTER EKONOMIKY

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing:
ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

HDP na obyvateľa:	4110 USD
Inflácia:	8,5%
Nezamestnanosť:	14,10%
Priemerná mzda:	362 USD
Hodinová mzda:	2 USD

Export:	
Strojárstvo a zariadenia:	34,2%
Medziprodukty a hotové výrobky:	24,9%
Spotrebné produkty:	19,3 %
Potraviny, zvieratá:	7,9%
Chemické produkty:	6,8%

Krajiny:

Nemecko:	34,4%
Taliansko:	6,3%
Francúzsko:	5,2%
Holandsko:	5,1%

Import:

Strojárstvo a zariadenia:	37,0%
Medziprodukty a hotové výrobky:	20,1%
Chemické produkty:	14,1%
Minerály, palivá, lubrikanty:	10,8%
Spotrebné produkty:	8,6%

Krajiny:

Nemecko:	23,7%
Rusko:	9,4%
Taliansko:	8,2%
Francúzsko:	6,4%

VÝZNAMNÉ VÝSTAVNÉ AKCIE:

Medzinárodné trhy v POZNANI

- TAROPAK Medzinárodný salón baliacej techniky
- POLAGRA Trhy poľnohospodársko-priemyselné
- Telecommunication Trade Mission To Central Europe (December 1-8, 2001)
- PACBA EXPO 2001: Wroclaw, Poland (Aug 29 - Sept 2)
- International Trade Fairs in Gdansk
- International Trade Fairs in Lodz
- International Trade Fairs in Warsaw
- International Trade Fairs in Wroclaw
- Trade Fairs in Gdynia

VZŤAH K REGIONÁLNYM INTEGRAČNÝM ZOSKUPENIAM A MEDZINÁRODNÝM EKONOMICKÝM ORGANIZÁCIÁM - PODPORA EXPORTU

Poľsko je zakladajúcim členom dohody CEFTA, v jej rámci presadzuje pomerne liberálny prístup. Obchod medzi SR a PR z tohoto dôvodu viaže minimálny počet obmedzení. Veľkou snahou Poľska je vstup do rozhodujúcich medzinárodných ekonomických organizácií.

Poľská vláda udržiava i v roku 1999 clá pre štáty CEFTA takto: hutnícke výrobky 3%, benzín 5% (v r. 2000 3%, v r. 2001 0%), nafta 11% (v r. 2000 4%, v r. 2001 0%). Ďalšie clá a kontingenty sú v oblasti poľnohospodárskych výrobkov.

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing: ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

Medzi najvýznamnejších partnerov poľských firiem na Slovensku patria podniky VSŽ, Slovnaft, Duslo Šaľa, Chemosvit, ZŤS, Chemlon. Na Slovensku pôsobí niekoľko poľských firiem a vytvára sa viac spoločných podnikov s účasťou poľského partnera. Najvýznamnejšie sú Bodimex, Elektrim, Exbud, Ciech, Centropap, Prochem, Novex atď.

Medzi naše najsilnejšie obchodné zastúpenia firiem patrí Petrimex, VSŽ, Tento Žilina, Grafobal, Chemosvit, Chirana, Martimex, ZVL. V roku 1998 otvorili zastúpenie firmy: Tento Žilina, Matador Púchov.

Poľský trh je zásobený dostatočným sortimentom tovarov domáceho i zahraničného pôvodu. Slovenské výrobky a technika, ak sa tu chcú presadiť, musia byť konkurencieschopné z hľadiska kvality, designu, ceny a dodržiavania termínov dodávok. Naše výrobky a podniky musia byť dôveryhodné. Pri uzatváraní obchodov je potrebné venovať oveľa väčšiu pozornosť príprave kontraktov, spôsobu fakturácie, dopravy, platby a zisteniu spoľahlivosti partnera. Je potrebné využívať blízkosť hraníc, prístupnosť jazykov a využiť prípadné nedostatky na trhu a umiestniť tam naše výrobky.

VZÁJOMNÉ OBCHODNÉ A HOSPODÁRSKE VZŤAHY

Podpisom dohôd z rôznych oblastí sa vytvorila solídna základňa pre kvalitatívne nový charakter spolupráce. Bola ukončená inventarizácia zmluvno-právnej základne. Sú podpísané zásadné zmluvné dokumenty, vytvárajúce rámec spolupráce predovšetkým v hospodárskej oblasti: 1. Dohoda o ochrane investícií, 2. Dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia, 3. Dohoda o cezhraničnej (transhraničnej) spolupráci, 4. Dohoda o spolupráci v oblasti životného prostredia, 5. Dohoda o spolupráci v oblasti veterinárnej medicíny, 6. Dohoda o spolupráci na úseku karantény a ochrany rastlín, 7. Globálna zmluva o doprave, 8. Dohoda o železničnej doprave, 9. Dohoda o leteckej doprave, 10. Dohoda o hospodárskej spolupráci a obchode. V auguste 1998 bola podpísaná Dohoda o vzájomnom uznávaní certifikátov.

Cezhraničná spolupráca s PR sa rozvíja na základe medzivládnej Dohody medzi vládou SR a PR o cezhraničnej spolupráci, ktorá bola podpísaná 18. 8. 1994. Je to jediná dohoda podobného druhu, ktorú podpísala SR so susednou krajinou.

OBCHODNÁ SPOLUPRÁCA SR - PR

K tovarom s najväčším podielom na vývoze SR do Poľska patria: ploché valcované výrobky železa a ocele (18,65%), kukurica (5,23%), surový (neopracovaný) hliník (4,37%), minerálne oleje a oleje z bitúmenových nerastov (3,35%), priadza zo syntetického hodvábu (2,97%), slad (2,53%), práčky pre domácnosť a pracovne (2,50%), súčasti železničných a električkových vozidiel (2,18%).

Najväčší podiel na dovoze do SR z Poľska tvoria položky: čierne uhlie, brikety a podobné tuhé palivo (23,25%), heterocyklické zlúčeniny (5,65%), surový (neopracovaný) zinok (3,59%), rafinovaná meď a zliatiny medi (2,45%), nábytok a príslušenstvo (1,70%), časti a príslušenstvo motorových vozidiel (1,49%), vyčinené kože (usne) z dobytky (1,45%), potravinové prípravky (1,39%), papierové hygienické výrobky (1,13%), ploché valcované výrobky zo železa a ocele (1,11%), elektrická energia (1,04%).

Vzájomnú obchodnú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Poľskou republikou vzhľadom na dosahované výsledky a jej dynamický rozvoj je možné hodnotiť pozitívne.

Maďarská republika

TERITORIÁLNA INFORMÁCIA

Názov: Maďarská republika (Magyar Köztársaság)

Hlavné mesto: Budapešť (2 mil. obyvateľov)

Rozloha: 93 036 km²

Počet obyvateľov: 10,5 mil. (asi 5 mil. Maďarov žije v zahraničí)

Národnosť: Maďari (89,9%), Rómovia (4,0%), Nemci (2,6%), Srbi (2,0%), Slováci (0,8%), Rumuni (0,7%)

Úradný jazyk: maďarčina

Mena: Forint (HUF) = 100 fillérov

Správne rozdelenie: 18 žúp (megye)

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing:
ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

Štátne zriadenie: parlamentná republika

Zákonodarný orgán: parlament
Prezident: Árpád Göncz
Predseda vlády: Viktor Orbán

CHARAKTER EKONOMIKY

HDP na obyvateľa: 4620 USD
Inflácia: 10,1%
Nezamestnanosť: 6,38%
Priemerná mzda: 321 USD
Hodinová mzda: 1,72 USD

Export:

Strojárstvo a zariadenia: 59,8%
Medziprodukty a hotové výrobky: 29,1%
Potraviny, nápoje, tabak: 6,9%
Nerastné suroviny: 2,4%
Energetika: 1,8%

Krajiny:

Nemecko: 37,4%
Rakúsko: 8,7%
Taliansko: 5,9%
Holandsko: 5,4%
US: 5,3%

Import:

Strojárstvo a zariadenia: 51,4%
Medziprodukty a hotové výrobky: 35,3%
Energetika: 8,4%
Potraviny, nápoje, tabak: 2,7%
Nerastné suroviny: 2,2%

Krajiny:

Nemecko: 25,7%
Rusko: 8,1%
Taliansko: 7,5%
Rakúsko: 7,4%

VÝZNAMNÉ VÝSTAVNÉ AKCIE:

- Hungexpo's Mach-Tech, International Trade Exhibition of Machine Manufacturing Technology Chemexp o, International Trade Exhibition for Chemical Industry
- Agro + Mashexpo, International Agriculture and Agricultural Machinery Exhibition
- U.S. Pavilion at Construma, International Trade Exhibition for Building Material, Construction Machinery, Sanitation, Heating and Air-Conditioning.
- Hungexpo's Industria, International Industry Trade Fair

BILATERÁLNA OBCHODNÁ SPOLUPRÁCA

K tovarom s najväčším podielom na vývoze SR do Maďarska patria: minerálne oleje (14,15%), drevo rezané a štiepané (7,58%), ploché výrobky zo železa a ocele (9,3%), nákladné železničné vagóny (3,71%), drôty a káble (3,03%), práčky pre domácnosť a práčovne (2,27%), súčiastky a príslušenstvo motorových vozidiel (2,11%), rúry a duté profily zo železa (1,76%), nové pneumatiky (1,45%).

1. prípadová štúdia z predmetu Medzinárodný marketing: ANALÝZA MEDZINÁRODNÉHO MARKETINGOVÉHO PROSTREDIA

Najväčší podiel na dovoze do SR z Maďarska predstavujú položky: vratné alebo zážihové spaľovacie piestové motory (13,55%), motorové vozidlá na prepravu 10 a viac osôb (5,49%), lieky na drobný predaj (4,79%), minerálne oleje a oleje z bitúmenových nerastov (2,06%), keramické tehly, dlážkové kamene, nosné tvarovky (2,04%), rôzne výrobky z hliníka (1,91%), hygienické výrobky z papiera (1,78%), pšenica a raž (1,64%), umelý korund, oxid hliníka (1,64%), minerálne oleje (1,99%), zmrzlina a cukrárske výrobky (1,67%), drôty a káble izolované (1,39%), výrobky na prepravu a balenie tovaru (1,61%), videofonické prístroje na záznam a reprodukciu (1,47%).

Medzi najväčších vývozcov do MR sa zaraďujú: VSŽ, a.s., Košice, Slovnaft Bratislava, Tatravagónka, a.s., Poprad, Wigrochem, a.s., Bratislava, Slov-Petrimex Bratislava, Železiarne, a.s., Podbrezová, Volkswagen Nitra, Volkswagen Bratislava, Whirlpool Tatramat Bratislava.

K firmám s najväčším podielom dovozu z MR patria: Volkswagen Bratislava, Dopravný podnik Bratislava, Biama, s.r.o., Nové Zámky, MOL Bratislava, Procter and Gamble Spišská Belá, Siemens Automotive Michalovce, Unilever Slovensko, Wienerberger Zlaté Moravce, ZSNP Žiar n/H.

ZMLUVNÁ ZÁKLADŇA

S MR boli uzatvorené viaceré základné ekonomické zmluvy, nevyhnutné pre podporu rozvoja bilaterálnej obchodno-hospodárskej spolupráce. Doteraz nebola podpísaná dohoda o spolupráci v oblasti vzájomného uznávania certifikátov a výsledkov skúšok výrobkov. Táto dohoda by urýchlila uvádzanie nových výrobkov na trh druhej zmluvnej strany a podstatne by znížila náklady spojené s certifikáciou výrobkov v krajine určenia. Podpísanie dohody komplikuje skutočnosť, že na maďarskej strane sú do tohto vzťahu zainteresované tri ministerstvá a je problematické dosiahnuť jednotné stanovisko nevyhnutné k podpisu dohody.

RÔZNE

Významnú úlohu pri prehľbovaní obchodno-hospodárskej spolupráce medzi SR a MR zohrávajú regionálne komory SOPK. Slovensko-maďarská obchodná komora so sídlom v Lučenci a Maďarsko-slovenská obchodná komora so sídlom v Šalgotárjáne, okrem informačnej a poradenskej činnosti, spoločne zabezpečujú rôzne podujatia zamerané predovšetkým na rozvoj malého a stredného podnikania v rôznych regiónoch oboch krajín.

Bilaterálnu obchodno-hospodársku spoluprácu medzi SR a MR, vzhľadom na dosahované výsledky a dynamický rozvoj vzájomnej obchodnej výmeny možno hodnotiť pozitívne. Je predpoklad a obojstranný záujem o ďalší rozvoj zahranično-obchodnej spolupráce, pričom maďarská strana má eminentný záujem o postupné vyrovnanie salda obchodnej bilancie.